

e-novičke

januar 2011

Dragi bralci, pred vami je letošnja prva številka e-Novičk Andragoškega centra Slovenije (ACS). Leto se je šele dobro začelo, pa kljub temu novic o opravljenem delu ter dogodkih v prihajajočih mesecih ne manjka.

Želim vam prijetno branje, Nevenka Kocijančič, izvršna urednica e-Novičk

VSEBINA

Domače novičke	2-9
Učni kotiček na spletu	2
Prenova programa za člane komisij za preverjanje in potrjevanje poklicnih kvalifikacij	3
Delavnica o pripravi osebnega izobraževalnega načrta za priseljence.....	4
Usposobili smo nove člane komisij za NPK	4
8. tematska okrogla miza: Možnosti pridobivanja in priznavanja znanja v PUM	5
Izšla je dvojna številka angleške izdaje e-Novičk	5
V letu 2010 smo usposabljali	6
Izobraževalna ponudba za odrasle 2010/2011	7
Temeljno usposabljanje za mentorje študijskih krožkov	8
Strokovni svet za izobraževanje odraslih je obravnaval predlog LPIO 2011	8
Projekti ESS	9-13
Izobraževalne značilnosti odraslih	9
V okviru projekta Usposabljanje za andragoško delo smo v mesecu novembru 2010	10
Nadaljnje usposabljanje delujočih svetovalcev v središčih ISIO	10
Uspešno izpeljane dejavnosti sedmih izobraževalnih organizacij v prvem letu razvojnega dela.....	11
Ugotavljanje in priznavanja neformalno pridobljenega znanja odraslih	12
Koordinacija aktivnosti na področju priznavanja neformalno pridobljenega znanja	13
Mednarodno sodelovanje	14
Študijski obisk na Irskem	14
Vabimo	14-15
Izpopolnjevanje mentorjev študijskih krožkov	14
Iz drugih virov	15
Izšla je druga številka samostojnega glasila ADEES	15
Prva številka NoviSIO v letu 2011	15
Ne prezrite	16-18
Sekcija za kakovost izobraževanja odraslih vabi na strokovno srečanje	16
Društvo Senior vabi k vpisu v spomladanske delavnice v sezoni 2010/2011	16
in še nekaj drugih novic	16-20



Učni kotiček na spletu

Tokrat vam predstavljamo spletni pripomoček, ki smo ga razvili na ACS. Poimenovali smo ga *Učni kotiček*. Ustvarili smo ga, ker smo želeli vsem, ki si želijo pridobivati znanje o kakovosti, olajšati dostop do strokovnih prispevkov, publikacij in drugih študijskih gradiv.

Uporabniki *Učnega kotička* lahko na enem mestu (<http://poki.acs.si/koticcek/>) dostopajo do naslednjih vsebin:

- **Gradiva za usposabljanje**, ki so z gesli dostopna vključenim v različne programe usposabljanja s področja kakovosti izobraževanja odraslih, ki jih izvaja ACS.
- **Dokumenti in članki**, kjer so objavljeni strokovni prispevki o kakovosti v izobraževanju ter različni mednarodni dokumenti, ki obravnavajo strokovne usmeritve o kakovosti v izobraževanju.
- **Terminologija kakovosti**, kjer so predstavljeni in pojasnjeni temeljni pojmi, ki se uporabljajo v zvezi z vprašanji kakovosti in evalvacij.

V nadaljevanju vam predstavljamo rubriko *Dokumenti in članki* (<http://poki.acs.si/koticcek/dokumenti/>), ki je dostopna vsem uporabnikom, in vas obenem vabimo k ogledu vsebin:

- prispevki o kakovosti in evalvaciji v izobraževanju, kjer se nahajajo strokovni članki o presojanju in razvijanju kakovosti v izobraževanju,
- publikacije o kakovosti v izobraževanju, ki jih je izdal ACS,
- raziskovalna in evalvacijska poročila ter analize,
- diplomska, magistrska in doktorska dela, ki obravnavajo različne poglede na kakovost izobraževanja odraslih,
- nekateri prispevki, objavljeni v Novičkah,
- mednarodni dokumenti, ki obravnavajo strokovne usmeritve o kakovosti v izobraževanju.
- fotodokumentacija projektov s področja kakovosti.

Zaenkrat smo v *Učni kotiček* vključili prispevke, ki so večinoma nastali pod okriljem ACS, bi pa želeli vanj vključiti tudi prispevke drugih avtorjev, ki se ukvarjajo z vprašanji kakovosti in evalvacije izobraževanja odraslih, saj želimo skupaj z vami ustvariti spletno učno mesto, ki bo obravnavalo vprašanja kakovosti z različnih vidikov. Na tem mestu bi povabili vse uporabnike spletnih strani, avtorje prispevkov, publikacij, diplomskih, magistrskih in doktorskih del, v katerih ste obravnavali vprašanja kakovosti in evalvacije izobraževanja odraslih, k objavi vaših prispevkov v Učnem kotičku - v kolikor bodo ustrezali vsebinskemu konceptu, jih bomo tudi objavili.

Veseli bomo vseh vaših predlogov in veselimo se skupnega soustvarjanja *Učnega kotička*.

Milena Zorić (milena.zoric@acs.si), ACS



Prenova programa usposabljanja za člane komisij za preverjanje in potrjevanje poklicnih kvalifikacij za pridobitev licence

Ob postavljanju sistema preverjanja in potrjevanja nacionalnih poklicnih kvalifikacij se je izkazalo, da je kakovost izpeljave postopka odvisna med drugim tudi od ustrezno usposobljenih nosilcev, tj. svetovalcev in članov komisij. ACS je takrat v sodelovanju s projektnimi partnerji razvil program usposabljanja *Preverjanje in potrjevanje poklicnih kvalifikacij*, namenjen članom komisij. Potrjen je bil na Strokovnem svetu za poklicno in strokovno izobraževanje, julija 2002 pa objavljen v Uradnem listu Republike Slovenije. Od takrat se program ni bistveno spreminjal.

Spremembe v zakonodaji na področju nacionalnih poklicnih kvalifikacij, rezultati študij [Spremljava certifikatnega sistema](#) (Center RS za poklicno izobraževanje, 2008) in [Evalvacija certifikatnega sistema: Vpliv sistema na razvoj izobraževanja odraslih in individualno zaposljivost](#) (ACS, 2010), s katerimi smo ugotavljali tudi ustreznost usposobljenosti članov komisij za izpeljavo postopkov certificiranja, ter analize Državnega izpitnega centra (RIC), ki spremlja delo članov komisij na terenu, so nakazale potrebo po dopolnitvah obstoječega programa. Potrebe je RIC konkretnije opredelil v *Pobudi za spremembo programa Usposabljanje za člana komisije za preverjanje in potrjevanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij* (junij 2010). V njej navaja, da so člani komisij z veljavno licenco RIC sicer ustrezno usposobljeni za preverjanje in potrjevanje zbirne mape (skoraj 89 % anketiranih članov komisij), težave pa nastajajo predvsem pri načrtovanju in praktični izpeljavi neposrednega preverjanja usposobljenosti kandidatov, pri oblikovanju nalog za preverjanje, ustrezni uporabi načinov in metod praktičnega preverjanja ter drugih ocenjevalnih orodij (merila, kriteriji). Večji poudarek je treba nameniti tudi razvoju komunikacijskih kompetenc, timskega delu v postopkih certificiranja ter pridobivanju temeljnih pedagoško-andragoških znanj za tiste kandidate, ki nimajo pedagoških izkušenj.

Na osnovi *Pobude* smo na ACS v okviru programa usposabljanja dopolnili in operativno razčlenili cilje usposabljanja. Spremenili smo razmerje med praktičnim in teoretičnim delom usposabljanja v korist praktičnega dela, predvsem pri vsebinah: standardi znanj in spretnosti, oblikovanje meril ter oblike in metode neposrednega preverjanja kandidatove usposobljenosti.

Cilje programa smo okrepili s spoznavanjem koncepta vrednotenja in priznavanja neformalno pridobljenih znanj ter prednostmi tega postopka za posameznika in družbo, spoznavanjem značilnosti ciljnih skupin odraslih, ki se vključujejo v sistem certificiranja poklicnih kvalifikacij, spoznavanjem pomena etičnega ravnanja s kandidati ter vlogami in načini delovanja drugih sodelujočih v postopku, predvsem svetovalcev.

Tako dopolnjen oziroma spremenjen program usposabljanja naj bi prispeval k:

- razvijanju ključnih kompetenc pri članih komisije, kot jih opredeljujejo evropski okviri na tem področju ter priporočila evalvacije certifikatnega sistema in sistematične spremljave članov komisij na terenu,
- doseganju večje kakovosti izpeljave postopkov preverjanja in potrjevanja ter s tem večje zanesljivosti in veljavnosti postopkov preverjanja in potrjevanja nacionalnih poklicnih kvalifikacij.

Program usposabljanja kandidatov za člane komisij za preverjanje in potrjevanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij za pridobitev licence je bil sprejet 15. oktobra 2010 na 125. seji Strokovnega sveta RS za poklicno in strokovno izobraževanje.

Vera Mlinar (vera.mlinar@acs.si), ACS



Delavnica o pripravi osebnega izobraževalnega načrta za priseljence



13. in 14. decembra smo na ACS izpeljali delavnico z naslovom *Osebni izobraževalni načrt za različne ciljne skupine odraslih udeležencev – OIN za boljše vključevanje priseljencev v izobraževanje, usposabljanje in družbo.*

Delavnice se je udeležilo 17 strokovnih delavcev in učiteljev iz različnih organizacij, ki se pri svojem delu srečujejo s priseljenci (ljudske univerze, različna kulturna društva, prostovoljci, knjižnice in drugi izobraževalni zavodi).

Udeleženci so bili z vsebino usposabljanja zadovoljni (skoraj 60 odstotkov), kot najbolj zanimive so izpostavili naslednje teme: priprava osebnega izobraževalnega načrta, pravni položaj priseljencev in zakonodaja v Sloveniji ter omrežja organizacij, ki delajo s priseljenci. Tudi učna gradiva in delo predavateljic so pohvalili. Posebej so izrazili, da bi za svoje delo potrebovali bolj poglobljene vsebine o reševanju težav s pravnim položajem priseljencev in odpravljanju ovir, s katerimi se tujci v Sloveniji srečujejo, ter vsebine o pravicah priseljencev in njihovih možnostih.

Na koncu so še zapisali:

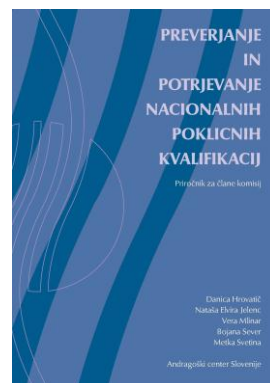
- *Želim si še več podobnih izobraževanj in več aktivnega sodelovanja vseh udeleženi na izobraževanju. Mreženje je zelo pomembno za naše delo.*
- *Hvala za zanimiva predavanja in prijetne predavateljice!*

Neda Đorđević (neda.dordevic@acs.si), ACS

Usposobili smo nove člane komisij za NPK

Sredi decembra je potekalo četrto *Usposabljanje članov komisij za preverjanje in potrjevanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij*. Tokratnega usposabljanja se je udeležilo 17 udeležencev iz različnih organizacij, ki bodo potrjevali nacionalne poklicne kvalifikacije s področja varovanja, računalništva, umetnosti, kmetijstva, osebnih storitev ter poslovnih in upravnih ved.

Iz analize evalvacijskih vprašalnikov lahko povzamemo, da smo tudi tokrat v večini imeli moške udeležence (75%), stare od 36 do 45 let z visoko oz. univerzitetno izobrazbo. Večina se je usposabljanja udeležila zaradi potreb delovnega mesta. S povprečno oceno 4,31 (na lestvici od 1 do 5, kjer 1 pomeni zelo slabo, 5 pa odlično) so ocenili organizacijo programa, najbolj so pohvalili prostor in pogoje za delo. Predavatelje so ocenili s povprečno oceno 4,47. Kot najbolj zanimive vsebine so izpostavili izmenjavo izkušenj med predavatelji in udeleženci ter postopke preverjanja in potrjevanja NPK. Kljub delavniški obliki dela so pogršali več praktičnih primerov in konkretnih situacij.



22. decembra je 8 kandidatov uspešno opravilo preverjanje znanja – tako bodo lahko v prihodnje nastopali v vlogi članov komisij za preverjanje in potrjevanje nacionalne poklicne kvalifikacije.

Neda Đorđević (neda.dordevic@acs.si), ACS



8. tematska okrogla miza: Možnosti pridobivanja in priznavanja znanja v PUM

Na ACS je **21. decembra 2010** tekla še zadnja, osma okrogla miza, v skladu s smernicami [Akcijskega načrta za izobraževanje odraslih](#), z naslovom *Možnosti pridobivanja in priznavanja znanja v PUM*.

Z okroglo mizo smo želeli odgovoriti na naslednja vprašanja:

- koliko program *Projektno učenje za mlajše odrasle – PUM* še odgovarja na potrebe mladih,
- kakšne so karijerne poti mladih po končanem programu,
- kakšna znanja in kompetence pridobijo mladi v programu,
- ali bi vrednotenje in priznavanje znanja in kompetenc prispevalo k učinkom PUM-a in
- kako ter kakšne programe še potrebujemo za mlade, ki zgodaj opustijo šolanje.

V uvodnem delu so svoje prispevke predstavili štirje strokovnjaki in praktiki iz različnih področij:

- *dr. Mirjana Nastran Ule* (Fakulteta za družbene vede): Premislek o spremenjenih podobah mladosti in prehodov v odraslost in njihov učinek na vključevanje mladih v delo,
- *dr. Milko Poštrak* (Fakulteta za socialno delo): Oblike dela z mladimi in njihov učinek na oblikovanje poklicne identitete mladih,
- *spec. Miša Derganc* (Zavoda RS za zaposlovanje): Karijerne poti mladih po končanem programu PUM,
- *dr. Petra Javrh* (ACS): Katera znanja in kompetence pridobijo mladi v PUM?



Po plenarnem delu je sledila razprava, ki jo je začela *Emma Perme*, vodja Sektorja za izobraževanje odraslih na Ministrstvu za šolstvo in šport, s predstavitvijo finančnega vidika programa PUM. Zaradi pomanjkanja časa in očitno zanimive problematike se žal nismo mogli dotakniti vseh vprašanj, ki smo se jih želeli. Vsi navzoči mentorji in direktorji PUM so se strinjali, da je program dober in učinkovit, predvsem pa so izrazili željo po več takšnih dogodkih, kjer bi lahko izmenjali svoje izkušnje, predstavili svoje delo in probleme, ki se pojavijo v programu PUM.

Katja Vrbajnsčak (katja.vrbajnscak@acs.si), ACS

Izšla je dvojna številka angleške izdaje e-Novičk

Proti koncu decembra smo izdali dvojno številko letošnje angleške izdaje spletnega časopisa ACS e-Novičke (<http://arhiv.acs.si/e-novicke/2010/double.pdf>). V njej smo želeli na kratko predstaviti tisto, čemur smo v letošnjem letu posvečali našo ustvarjalno energijo in zagon.

V letu 2011 načrtujemo pripravo dveh številok e-Novičk v angleškem jeziku, in sicer spomladi in pozimi. Razposlali ju bomo okrog 250 partnerjem v tujini.

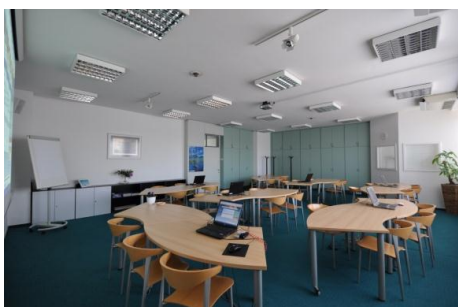
Angleške e-Novičke so objavljene na spletni strani http://www.siae.si/bulletin_e-novicke.

Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

e-novičke	
Double Issue 2010	
Dear readers, please find attached a double issue of this year's English edition of the online bulletin edited by the Slovenian Institute for Adult Education (SIACE). The content freely presented here is a result of our constant energy and resources throughout the year. We wish you pleasant reading. Slovenia, December 2010. Institute editor and Double Pages: Nevenka Kocijančič	
CONTENTS	
Chairman's Greeting	1
SIACE Program and Events	1-2-3
European Union Fund program	2
Self-employment as a new avenue of education on the SIACE website	3
Indicators for the Monitoring of Education and Training of Employees	3
Highly Innovative Companies - Innovation as a competitive advantage	4
Personal development as a key to success in the adult education system	4
Basic literacy for a successful development - first experience	5
The role of the workplace in the context of adult education provision	6
Life-long World Bank Capital 2010	6
The IPT Learning Center Work	7
Survey on the profile of the new " lifelong learning "	7
History of learning - evidence-based best IPT Learning Center Work	7
IP Adult Education Collaborative of Slovenian Institute Adult Education Center	9
The "CSI" survey - an indicator of the responsibility work of quality	9
Announcement for the 2011	10
Survey of the Adult Education Center 2010/2011	11
European Institute Center Work	12
International Cooperation	13-22
State of Education in the European Knowledge-Based Economy	13
The state of Europe and CORPUS 10	14
The European Fund Learning Initiative program comes to us next	15
Access to Science in Schools in Europe and the European Policy Brief	16
European conference on adult education in Croatia	17
and many other items	18-27



V letu 2010 smo usposabljali ...



Na Andragoškem centru Slovenije razvijamo bogato ponudbo programov andragoškega spopolnjevanja, s katero želimo odgovoriti na potrebe po znanju, ki jih izobraževalci odraslih potrebujejo za kakovostno opravljanje novih nalog. Pri svojem delu opravljajo različne vloge, kajti učenje poteka na različnih mestih - v podjetjih, lokalnih skupnostih, društvih, različnih socialnih omrežjih – zato se zgodi, da se za tako delo (še) niso usposabljali, bi pa želeli pridobiti ta andragoškega znanja. Trudimo se, da bi z našimi programi pridobili in dopolnjevali svoje andragoško znanje, se seznanjali z novostmi v izobraževalnem delu z odraslimi, pridobili praktične spretnosti in ustvarjali priložnosti za izmenjavo izkušenj.

Tabela: Vrste in število [organizacij, s katerimi smo sodelovali v letih 2009 in 2010](#)

Organizacija*	Leto 2009	%	Leto 2010	%
društvo	3	2	6	3
fakulteta	0	0	7	4
javni zavod ¹	16	12	7	4
ljudska univerza	40	29	33	19
ministrstvo	0	0	5	3
občina	0	0	3	2
osnovna šola	0	0	4	2
podjetje ²	14	10	49	28
regionalna razvojna agencija, regionalni sklad dela	2	1	6	3
sindikat	1	1	2	1
srednja šola	41	30	28	16
višješolski zavod	3	2	0	0
(javni)vzgojno-izobraževalni zavod ³	3	2	6	3
zasebni izobraževalni zavod	12	9	7	4
drugi zavodi ⁴	0	0	9	5
zbornice	1	1	4	2
skupaj	136	100	176	100

* Ker smo v seštevek vključili tudi različne enote znotraj ene organizacije (npr. UPI-LU Žalec in UPI-LU Žalec – Svetovalno središče), je številka pri posamezni vrsti organizacije nekoliko višja (npr. v Sloveniji je vseh ljudskih univerz 39).

Tako se iz leta v leto v programe spopolnjevanj vključujejo številni strokovni sodelavci. V letu 2010 so se v programih usposabljali strokovni sodelavci iz 176 različnih organizacij in podjetij, v primerjavi z lanskim letom 40 organizacij in podjetij več kot v letu 2009.

¹ Sem spadajo CSD, CPI, RIC, Javni sklad RS za razvoj kadrov in štipendije, javni zavod – kulturno-turistični rekreacijski center Rateče, RTV SLO in ZD Ajdovščina.

² Med podjetja štejemo tudi zasebna izobraževalna podjetja in s.p., ki nudijo različna izobraževanja in svetovanja.

³ Sem spadajo CIRIUS Kamnik, Vrtec Mojca Ljubljana, Vrtec Otona Župančiča Črnomelj, Vzgojno varstvena organizacija Jesenice in Zavod za varstvo in rehabilitacijo po poškodbi glave Zarja.

⁴ To so različne območne enote Zavoda RS za zaposlovanje, Zavod za gozdove, Zavod za izobraževanje delavcev in Zavod za oskrbo na domu.



Iz tabele na prejšnji strani je razvidno, da smo v 2010 največ sodelovali s podjetji⁵, kar je skoraj dvakrat več v primerjavi z 2009. V 2009 je bilo največ srednji šol, nekaj več kot 30 odstotkov, v 2010 pa polovica manj. Sledijo udeleženci, zaposleni na ljudskih univerzah, ki v obeh letih »zasedajo« drugo mesto - v 2009 jih je bilo 29 odstotkov, v 2010 pa 19 odstotkov. Najmanj udeležencev je bilo iz zbornic, regionalnih razvojnih agencij, regionalnih skladov dela, sindikatov in občin.

Naših programov se v 2009 niso udeležili zaposleni na ministrstvih, občinah, osnovnih šolah, fakultetah in drugih zavodih, v 2010 pa iz višješolskih zavodov. Z večino teh organizacij v preteklosti (še) nismo sodelovali, zato bi bilo potrebno razmisliti, če ne bi v prihodnje pripravili programe, ki bi zadovoljili njihove potrebe po znanju za kakovostnejše delo z odraslimi udeleženci.

Neda Đorđević (neda.dordevic@acs.si), ACS

Izobraževalna ponudba za odrasle 2010/2011

Podatke o izobraževalni ponudbi za odrasle za leto 2010/2011, ki smo jih objavili v spletnem [Pregledu ponudbe izobraževanja odraslih](#), smo tudi letos analizirali. Nekaj najpomembnejših ugotovitev o rezultatih te analize predstavljamo v tokratnem prispevku, več pa si lahko preberete v [poročilu](#), objavljenem na spletni strani.



V analizo smo zajeli izvajalce izobraževanja in njihove izobraževalne programe, predstavljene v Pregledu do 31. decembra 2010, in sicer 282 izvajalcev izobraževanja odraslih ter 4.615 izobraževalnih programov s področja formalnega in neformalnega izobraževanja. Število objav v Pregledu se bo v naslednjih mesecih še spreminjalo, saj izvajalci v spletni aplikaciji redno posodablajo in dopolnjujejo objavljene podatke o svoji izobraževalni ponudbi. Ker v Pregledu ne zajamemo vseh izvajalcev izobraževanja odraslih, saj je objava za izvajalce izobraževanja prostovoljna, lahko podatke, ki jih analiziramo in predstavljamo v poročilu, uporabimo zgolj kot oceno ponudbe izobraževanja odraslih v Sloveniji. Kljub temu menimo, da je zajet velik delež izvajalcev izobraževanja odraslih, ki dejavno deluje na tem področju, z izjemo avtošol, katerih izobraževalne dejavnosti v Pregledu ne predstavljamo.

Analiza letošnje izobraževalne ponudbe je pokazala, da so možnosti za izobraževanje odraslih v Sloveniji velike, vendar je razporeditev izobraževalne ponudbe po državi zelo neenakomerna. Dostopnost izobraževanja glede na število odraslega prebivalstva v regiji je v letošnjem letu najboljša v Jugovzhodni Sloveniji, Osrednjeslovenski in Gorenjski regiji, najslabša pa še vedno v Zasavski regiji. Poleg regionalnih razlik opazamo velike razlike v obsegu izobraževalne ponudbe za odrasle tudi med občinami. V letošnji izobraževalni ponudbi beležimo izvajalce izobraževanja iz 55 slovenskih občin, med temi pa izrazito izstopa ljubljanska občina z največjo izobraževalno ponudbo za odrasle. V mnogih občinah žal nimamo evidentiranega nobenega izvajalca izobraževanja odraslih. Tudi letos med izvajalci izobraževanja prevladujejo zasebne organizacije in zasebne šole, ki imajo najbogatejšo izobraževalno ponudbo za odrasle. Večina izvajalcev ponuja izobraževalne programe neformalnega izobraževanja odraslih, zlasti izobraževalne programe brez javne veljavnosti. To so predvsem izobraževalni programi za splošne potrebe, dejavno preživljanja prostega časa in programi usposabljanja za opravljanje poklicnega dela. Vsebinska področja se v

⁵ Med podjetja štejemo d.o.o., s.p. in d.d., med katerimi so tudi svetovalna in izobraževalna podjetja.

letošnji izobraževalni ponudbi ne razlikujejo veliko od preteklih let. Prevladuje ponudba izobraževanj s področja tujih jezikov, predvsem angleškega, nemškega in italijanskega jezika, ter temeljnih komunikacijskih spretnosti, osebnostnega razvoja, poslovnih in upravnih ved ter računalništva. Izobraževalni programi so namenjeni različnim ciljnim skupinam – tistim, ki se usposabljaajo za potrebe opravljanja poklicnega dela, in tistim, ki želijo nadgraditi svoje znanje na različnih področjih ali dejavno preživeti svoj prosti čas. Velik del izobraževalne ponudbe je namenjen starejšim, podjetnikom in brezposelnim, pri večini izobraževalnih programov pa so izvajalci navedli, da so namenjeni vsem odraslim.

Erika Brenk (erika.brenk@acs.si), ACS

Temeljno usposabljanje za mentorje študijskih krožkov

Eden izmed referenčnih projektov splošnega neformalnega izobraževanja, študijski krožki, bo v letu 2011 ponovno izpeljal usposabljanje mentorjev. Razvoj študijskih krožkov omogoča poleg tržnih virov in odličnih partnerjev neusahlo zanimanje za delo, kljub vse manjši podpori različnih javnih zavodov.

Po daljšem obdobju je bilo zadnje razpisano usposabljanje vseeno na mah zasedeno. Pričelo se je **10. januarja letos** s celodnevno delavnico, končalo pa na prehodu v marec. Kombiniranega usposabljanja, torej delavnic in e-učenja, so se udeležile – tako kot je bila navada doslej – predvsem ženske, in to iz zelo različnih okolij Slovenije. Mnoge so čakale leto dni in več.



V upanju, da bo nadaljevanje nacionalne prioritete področju splošnega neformalnega izobraževanja omogočilo študijskim krožkom več razvojnega poleta, predvsem pa razmaha izvedb, se podajamo v leto 2011 z roko v roki s partnerji, o čemer bomo poročali na spletni strani <http://sk.acs.si>.

Dr. Nevenka Bogataj (nevenka.bogataj@acs.si), ACS

Strokovni svet za izobraževanje odraslih je obravnaval predlog LPIO 2011

V četrtek, 6. januarja 2011, je bila na Ministrstvu za šolstvo in šport (MŠŠ) 62. redna seja Strokovnega sveta za izobraževanje odraslih, združena s 7. redno sejo Komisije za spremljanje in izvajanje nacionalnega programa izobraževanja odraslih.

Edina točka dnevnega reda je bila obravnava predloga *Letnega programa izobraževanja odraslih (LPIO) 2011*. Poleg članov strokovnega sveta in komisije so se seje udeležili tudi mag. Vinko Logaj, direktor Direktorata za srednje in višje šolstvo ter izobraževanje odraslih na MŠŠ, Ema Perme, vodja Sektorja za izobraževanja odraslih na MŠŠ, Irena Kuntarič Hribar, vodja Sektorja za vseživljenjsko učenje in štipendiranje na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, in mag. Andrej Sotošek, direktor ACS.

Po uvodni predstavitvi pripravljavcev *LPIO 2011* se je razvila živahna razprava. Razpravljavci so ocenili, da sta se struktura in vsebina dokumenta v primerjavi s preteklimi leti izboljšali; snovalci Programa so upoštevali večino pripomb, ki so jih člani predlagali pri obravnavi osnutka. Ostaja pa še nekaj predlogov izboljšave dokumenta, kot so:

- enotna uporabe terminologije,



- primerjava kvalitativnih podatkov in izobraževalnih potreb odraslih,
- samostojno prikazovanje realizacije in financiranja raziskovalnih projektov na področju izobraževanja odraslih.

Na te izzive bodo člani komisije in strokovnega sveta pisno opozorili in predlagali, da se upoštevajo pri pripravi *LPIO 2012*.

Predstavnica Sektorja za izobraževanje odraslih na MŠŠ je pojasnila še potrebne popravke in korekcije na področju spremljanja ciljev in kazalnikov na posameznih aktivnostih in prednostnih področjih, ki so se pokazale kot smiselne in potrebne.

Člani komisije in strokovnega sveta so k predlogu *Letnega programa izobraževanja odraslih 2011* dali soglasno pozitivno mnenje. Dokument bodo po medresorskem usklajevanju posredovali v proceduro Vladi Republike Slovenije, ki ga bo potrdila predvidoma konec meseca januarja 2011.

mag. Andrej Sotošek (andrej.sotosek@acs.si), ACS

PROJEKTI ESS

Izobraževalne značilnosti odraslih

V okviru podprojekta Usposabljanje za andragoško delo smo v mesecu novembru 2010 uspešno zaključili e-usposabljanje z naslovom Izobraževalne značilnosti odraslih. Za udeležence smo na ACS organizirali dve srečanja: *uvodno srečanje* je potekalo **15. oktobra**, *zaključno* pa **19. novembra**. Med srečanjema je pet tednov potekalo učenje v spletni učilnici pod vodstvom tutorja.

Usposabljanja se je udeležilo devetnajst udeležencev iz različnih izobraževalnih organizacij. Namenjeno je bilo vsem izobraževalcem odraslih – tistim, ki šele začenejo poklicno pot, in onim, bolj izkušenim, ki pripravljajo, organizirajo ali poučujejo v izobraževalnih programih za odrasle in želijo poglobiti svoje andragoško znanje ter izmenjati izkušnje s kolegi.

Potrudili smo se, da so udeleženci po zaključenem usposabljanju dobili odgovore na vprašanja, ki so jih najbolj zanimala. Program je bil sestavljen iz raznolikih vsebin:

- pomen vloge učenja in izobraževanja v družbi ter kaj vpliva na njeno spreminjanje;
- značilnosti odraslih v procesu učenja: kakšna je njihova sposobnost za učenje, kaj jim preprečuje udeležbo v izobraževanju, kaj so glavne ovire ipd.;
- potrebe odraslih udeležencev izobraževanja, njihovi motivi in cilji;
- prijemi, ki jim bodo pomagali pri motivaciji posameznika.



Ker je bil poudarek na celostnem učenju, so spoznali tudi različne stile učenja in poučevanja, metode učenja in poučevanja odraslih glede na cilje izobraževanja in značilnosti ciljnih skupin in se na ta način seznanili z različnimi vlogami izobraževalca odraslih.



Udeleženci so v evalvacijskih vprašalnikih izrazili zadovoljstvo nad vsebinsko in organizacijsko izvedbo usposabljanja, nad metodami dela in učnim gradivom, ki so ga prejeli, pohvalili so strokovno usposobljenost predavateljice, navdušeni pa so bili tudi nad e-mentorico, ki jim je bila vedno na voljo in pripravljena pomagati.

mag. Zdenka Birman Forjanič (zdenka.birman.forjanic@acs.si), ACS

V okviru podprojekta *Usposabljanje za andragoško delo* smo v mesecu novembru 2010 uspešno zaključili drugo delavnico

V okviru aktivnosti *Spletni program o e-izobraževanju* smo na ACS **14. oktobra 2010** izpeljali najprej uvodno, **26. novembra** pa še zaključno delavnico. Usposabljanje je potekalo v kombinaciji tradicionalnega usposabljanja in usposabljanja v spletni učilnici. Udeležilo se ga je 13 udeležencev iz različnih izobraževalnih organizacij, 11 jih je usposabljanje tudi uspešno zaključilo.



V času usposabljanja so se udeleženci seznanili s teoretičnimi in razvojnimi vidiki e-izobraževanja, spoznali so splošne značilnosti strateškega načrtovanja in spoznali osnovne korake v izvedbi analize izobraževalnih potreb kot orodjem za pridobivanje podatkov o udeležencih izobraževanja.

Ob zaključku so udeleženci v evalvacijskih vprašalnikih izrazili zadovoljstvo nad vsebinsko in organizacijsko izvedbo usposabljanja. Všeč so jim bile uporabljene metode dela in učna gradiva, ki so jih prejeli. Ob zaključku usposabljanja so dobili splošen vpogled v obravnavano tematiko, posebej pa so pohvalili možnost, ki jim je bila dana, in sicer da so lahko teorijo, s katero so se srečali, konkretno preizkusili v praksi.

mag. Zdenka Birman Forjanič (zdenka.birman.forjanic@acs.si), ACS

Nadaljnje usposabljanje delujočih svetovalcev v središčih ISIO



9. decembra lani smo na ACS izvedli še zadnjo od štirih delavnic nadaljnega usposabljanja delujočih svetovalcev v svetovalnih središčih za izobraževanje odraslih ISIO v letu 2010. Udeležilo se je je 26 svetovalcev. Delavnica je bila v celoti posvečena kakovosti v svetovalnih središčih za izobraževanje odraslih, saj se je iztekel dvoletni cikel samoevalvacije v svetovalnih središčih po celovitem modelu presojanja in razvijanja kakovosti v svetovalnih središčih, s katero so svetovalna središča pričela v letu 2009.

Na delavnici smo ovrednotili razvojne ukrepe in izboljšave iz akcijskih načrtov izboljševanja kakovosti za leto 2010, ki so nastali na podlagi ugotovitev samoevalvacijskih poročil, izdelanih leto prej. Pogovorili smo se o tem, katere akcije je svetovalnim središčem uspelo zaključiti in katerih še ne. Poleg tega je vsako središče kot primer dobre prakse posebej predstavilo eno dejavnost, ki jim je najbolj uspela in jo priporoča tudi drugim. Tako smo dobili 14 dobrih praks, ki bodo pomembno vplivale na nadaljnji razvoj dejavnosti mreže svetovalnih središč za izobraževanje odraslih.



V letu 2011 začenjajo svetovalna središča z novim dvoletnim ciklom samoevalvacije:

- najprej morajo izbrati dve do tri področja (od desetih, ki so opredeljena v modelu presojanja in razvijanja kakovosti v svetovalnih središčih za izobraževanje odraslih ISIO), ki jih bodo presojala s samoevalvacijo;
- nato bodo izdelala načrt samoevalvacije;
- sledili bodo izpeljava, ovrednotenje ugotovitev in priprava novega akcijskega načrta izboljšav v vsakem svetovalnem središču posebej.

Ker so svetovalna središča poleg samoevalvacije, ki je proces bolj poglobljene in celostne presoje, vse preteklo leto sprotno spremljala tudi temeljna področja svojega delovanja, rezultate in učinke svetovalnega dela, bodo ta opažanja do konca januarja 2011 strnila v enotno poročilo o spremljanju.

Program poteka v okviru projekta *Izobraževanje in usposabljanje strokovnih delavcev v izobraževanju odraslih od 2009 do 2011*, ki se izvaja v okviru *Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007–2013*, razvojne prioritete *Razvoj človeških virov in vseživljenjskega učenja* in prednostne usmeritve *Izboljševanje kakovosti in učinkovitosti sistemov izobraževanja in usposabljanja*, financirata Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada ter Ministrstvo RS za šolstvo in šport.

Jerca Rupert (jerca.rupert@acs.si), ACS

Uspešno izpeljane dejavnosti sedmih izobraževalnih organizacij v prvem letu razvojnega dela na področju razvijanja in presojanja kakovosti

Začetek novega leta je čas, ko se ozremo nazaj in pogledamo, kako uspešni smo bili v preteklem letu. V okviru *Usposabljanja za uporabo modela samoevalvacije Ponudimo odraslim kakovostno izobraževanje (POKI)*, ki ga financirata Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada ter Ministrstvo RS za šolstvo in šport, smo v letu 2010 skupaj s [sedmimi izobraževalnimi organizacijami](#) izpeljali devet delavnic v skupnem obsegu 110 pedagoških ur.



Izobraževalne organizacije so usposabljanje pričele z opredelitvami vizije, poslanstva in vrednot lastne organizacije. Ko vemo, kdo smo, katere vrednote nas družijo in kam želimo priti, smo na pravi poti, da si postavimo cilje, ki jih želimo z vpeljavo in presojanjem kakovosti v lastni organizaciji doseči.

Eden izmed lanskih rezultatov izobraževalnih organizacij, ki sodelujejo v projektu POKI, je izdelano samoevalvacijsko poročilo o kakovosti izobraževanja odraslih. Osrednji del samoevalvacijskega poročila je namenjen predstavitvi metodologije, rezultatov samoevalvacije ter skupnim zaključkom in ugotovitvam, ki izobraževalnim organizacijam služijo za oblikovanje akcijskega načrta za razvoj kakovosti za leto 2011.

Prvo presojo kakovosti so sodelujoče izobraževalne organizacije v času od februarja do aprila pripravile s pomočjo dveh metod analize stanja, to sta metoda dokumentacije in metoda SWOT analize. Opravljena SWOT analiza je izobraževalnim organizacijam predstavljala osnovo za izbiro štirih kazalnikov kakovosti za samoevalvacijo v lastni izobraževalni organizaciji. Za izbrane kazalnike kakovosti so udeleženci pripravili samoevalvacijski načrt, ki vključuje oblikovanje standardov kakovosti, pripravo samoevalvacijskih vprašanj, izbiro ustreznih subjektov za vključitev v samoevalvacijo in metod za zbiranje podatkov.

Na peti delavnici so se udeleženci usposobili za uporabo spletne zbirke vprašanj za presojanje kakovosti, ki smo jo razvili na ACS. Izobraževalne organizacije so v mesecu aprilu in maju izpeljale anketiranje – klasično ali po spletu – in intervjuvanje. Izobraževalne organizacije so jeseni uporabile tudi metodo z gledovanja, ki organizacijam nudi možnost, da se učijo in razvijajo s pomočjo vpogleda v najboljše prakse drugih organizacij ter se po njih zgledujejo v procesih izboljševanja lastne kakovosti. Zadnja lanska dejavnost, ki so jo izvedle izobraževalne organizacije, je bila izpeljava razprave o samoevalvacijskem poročilu v kolektivu. Poleg izpeljave procesa samoevalvacije in priprave samoevalvacijskega poročila so izobraževalne organizacije v lanskem letu prenovile tudi svoje spletne strani o izobraževanju odraslih in o kakovosti izobraževanja odraslih.

Karmen Rajar (karmen.rajar@acs.si), ACS

Ugotavljanje in priznavanje neformalno pridobljenega znanja odraslih

Na ACS od oktobra 2009 izvajamo projekt *Razvoj pismenosti ter ugotavljanje in priznavanje neformalnega učenja*. Projekt je financiran iz sredstev Evropskega socialnega sklada in izhaja iz ciljev, ki so zapisani v [Operativnem programu razvoja človeških virov za obdobje 2007–2013](#). V razvojni prioriteti Razvoj človeških virov in vseživljenjskega učenja je namreč posebej poudarjeno, da razvoj virov v sodobni družbi vse bolj temelji ne samo na formalnem, temveč tudi drugih, neformalnih oblikah in načinih učenja in izobraževanja. Projekt smo razdelili na dva samostojna, vsebinsko ločena podprojekta: *Razvoj pismenosti in Ugotavljanje in priznavanje učinkov neformalnega učenja*.

V nadaljevanju želim predstaviti cilje in dejavnosti v podprojektu *Ugotavljanje in priznavanje učinkov neformalnega učenja*. Poudarek je predvsem na razvoju orodij in metod za izpeljavo postopkov ugotavljanja in vrednotenja neformalnega učenja odraslih, zagotavljanju svetovalne pomoči in na razvijanju kompetenc strokovnih delavcev v omrežju izobraževalcev odraslih za kakovostno izpeljavo teh postopkov.

Ključni cilji podprojekta so:

- razviti orodja za ugotavljanje in priznavanje učinkov neformalnega učenja odraslih tako za potrebe zaposlovanja kot tudi nadaljnega izobraževanja. Ključno orodje, ki podpira proces ugotavljanja in vrednotenja je elektronski portfolijo;
- izdelati model za vrednotenje znanj, spretnosti in kompetenc, ki bo zasnovan za celoviti informativno-svetovalni podpora, in ga preizkusiti v izbranih centrih vseživljenjskega učenja (CVŽU) – sodelujejo CVŽU Gorenjske, Obalno-kraške regije in Jugovzhodne Slovenije;
- usposobiti strokovne delavce v CVŽU za izpeljavo postopkov identificiranja, dokumentiranja ter vrednotenja predhodno pridobljenih znanj ter za nudenje svetovalne podpore kot ključnega mehanizma v procesih vrednotenja;
- na izbrani skupini odraslih – uporabnikov storitev, ki jih nudijo CVŽU – preizkusiti model za ugotavljanje in vrednotenje učinkov ter preveriti možnosti za implementacijo rezultatov projekta v druge CVŽU.

V sklopu projekta, vendar relativno samostojno, teče posebna dejavnost, ki smo jo poimenovali *Koordinacija aktivnosti na področju vrednotenja in priznavanja neformalno pridobljenega znanja v izobraževanju odraslih*. V njen bomo s pomočjo drugih strokovnih partnerjev ter na osnovi analiz in rezultatov podobnih projektov pripravili skupne strokovne podlage za izvajanje in usmerjanje procesov vrednotenja in priznavanja predhodno pridobljenih znanj na področju učenja in izobraževanja odraslih. O tej dejavnosti lahko več preberete v nadaljevanju.



Rezultate projekta bomo predstavili na zaključni konferenci projektov ESS jeseni 2011.

Metka Svetina (metka.svetina@acs.si), ACS

Koordinacija aktivnosti na področju priznavanja neformalno pridobljenih znanj

Koordinacijo aktivnosti na področju vrednotenja in priznavanja neformalno pridobljenega znanja v izobraževanju odraslih (v nadaljevanju Koordinacija), ki je bila omenjena že v prejšnjem članku, sestavlja 15 članov. V skupino so bili povabljeni predstavniki javnih zavodov, ki se ukvarjajo s področjem priznavanja neformalno pridobljenega znanja (ACS, Center RS za poklicno izobraževanje, Državni izpitni center ter Zavod za šolstvo), predstavniki Zavoda RS za zaposlovanje, predstavnika dveh strokovnih svetov (Strokovni svet RS za poklicno in strokovno izobraževanje, Strokovni svet RS za izobraževanje odraslih) ter predstavniki Ministrstva RS za delo, družino in socialne zadeve ter Ministrstva RS za šolstvo in šport.

Pričakovani rezultat Koordinacije je priprava strokovnih podlag, ki jih bo predlagala v razpravo in verifikacijo pristojnim organom.

Ključni cilji dela Koordinacije so:

- medsebojno informiranje in posvetovanje,
- povezovanje različnih dejavnosti pri različnih nosilcih,
- identifikacija skupnih točk,
- identifikacija odprtih vprašanj,
- izmenjava strokovnih rešitev in njihova nadgradnja ter
- izdelava strokovnih podlag za obravnavo na pristojnih telesih.

Člani so se do sedaj sestali trikrat, v letu 2011 pa bo Koordinacija delovala v okviru treh ožjih delovnih skupin:

- delovna skupina za razvoj modela vrednotenja in priznavanja neformalno pridobljenih znanj na področju izobraževanja odraslih,
- delovna skupina za implementacijo modela/modelov vrednotenja in priznavanja neformalno pridobljenega znanja v omrežja izvajalcev in za usposabljanje osebja za strokovno izvedbo postopkov ter
- delovna skupina za vprašanja povezovanja formalnega in neformalnega izobraževanja na področju izobraževanja odraslih, katere cilji so: seznanitev z obstoječimi praksami povezovanja neformalnega in formalnega izobraževanja v primerih priznavanja; analiza obstoječih sistemskih podlag za povezovanje neformalnega in formalnega izobraževanja; oblikovanje predlogov za izboljšanje sistemskih in zakonskih podlag in oblikovanje predlogov za ureditev pogojev financiranja in opravljanja dejavnosti, povezanih s priznavanjem v izobraževanju odraslih.

Petra Šmalcelj (petra.smalcelj@acs.si), ACS



Študijski obisk na Irskem

Od **8. do 12. novembra 2010** sem se udeležila študijskega obiska na temo *Izboljšati dostop do poklicnega izobraževanja in usposabljanja za ranljive skupine*. Gostiteljica študijskega obiska je bila Nacionalna agencija za vodenje programov vseživljenjskega učenja na Irskem iz Dublina – [Léargas](#). Srečanja se je udeležilo trinajst udeležencev iz Belgije, Italije, Nemčije, Poljske, Romunije, Velike Britanije, Slovaške, Slovenije in Španije.

Predmet razprave je bil, kako zagotoviti enakopravnost in učinkovitost pri oblikovanju programov in posredovanju znanja in spretnosti na področju poklicnega in splošnega izobraževanja ter usposabljanja, predvsem z vidika potreb izobraževalno prikrajšanih skupin. To izhodišče zahteva analizo stanja in ovir za vključevanje teh skupin v izobraževanje ter oblikovanje pristopa, ki upošteva pluralizem in zagotavljanje večje socialne vključenosti. Upoštevanje različnosti in zagotavljanje boljšega dostopa do izobraževalnih priložnosti sta še posebej aktualna v času gospodarske krize in recesije, saj se je, po ugotovitvah udeležencev študijskega obiska, delež ranljivih skupin (posebej brezposelnih in revnih) povečal v skoraj vseh evropskih državah. V tem kontekstu so bili predstavljeni različni pristopi, pobude in strategije držav za izhod iz kriznega stanja in za doseganja večje vključenosti tako na trgu dela kot v družbi na sploh.

V štirih dneh so nam gostitelji podrobno predstavili nacionalne politike za povečanje enakopravnosti in socialne vključenosti, raznovrstne učne poti, namenjene pridobivanju znanj in spretnosti, pogoste ovire in mehanizme za njihovo premagovanje, posamezne pobude in značilnosti poklicnega vodenja na Irskem.

V okviru srečanja smo se imeli priložnost seznaniti z nekaterimi primeri dobre prakse: obiskali smo [Sunbeam House iz Braya](#), ustanovo, ki ponuja izobraževanje in poklicno svetovanje mladim in odraslim s posebnimi potrebami, in [Senior travellers training centre](#), izobraževalno središče za potujoče, kjer ponujajo predvsem programe za zviševanje temeljnih kompetenc in spretnosti potujočih. Udeležili smo se tudi enodnevnega posveta *Promocija enakopravnosti in sprejemanje različnosti v izobraževanju in usposabljanju v programih za potrebe dela* in v okviru tega izredno zanimivega predavanja o promociji enakopravnosti z oblikovanjem kulture odličnosti *dr. Mary Tupan-Wenno*.

Vsebina študijskega obiska in raznovrstne metode dela so omogočile osvetlitev obravnavane problematike z različnih zornih kotov. Udeleženci smo imeli priložnost spoznati teoretične rešitve, sistemske usmeritve in primere dobre prakse. Več o posvetu različnosti v izobraževanju in usposabljanju za potrebe trga dela pa najdete na spletni strani <http://www.equality.ie/index.asp?locID=317&docID=937>.

Mag. Jasmina Mirčeva (jasmina.mirceva@acs.si), ACS

VABIMO

Izpopolnjevanje mentorjev študijskih krožkov

V sodelovanju z društvom Ekologi brez meja bomo izpeljali prvo letošnje izpopolnjevanje, namenjeno mentorjem študijskih krožkov. Na srečanju, ki bo **3. marca 2011** med 16. in 19. uro na ACS, bo *dr. Nevenka Bogataj* razmišljala o tem, kako gospodarimo z viri, ki so (tudi) skupni, predvsem o dilemi, ali je sodelovanje





na tem področju racionalnejše od tekmovanja za vire, *Janez Matos* pa bo izpeljal praktično usposabljanje za popis divjih odlagališč, ki bo potekal v marcu.

Vsekakor gre za izziv – tehnični in vsebinski, ki ga ne gre prezreti. Lepo vabljeni!

Podrobnejše informacije najdete v [povabilu](#).

IZ DRUGIH VIROV

Izšla je druga številka samostojnega glasila ADEES

Andragoško društvo Slovenije (ADS) je na svojih spletnih straneh objavilo [decembrsko številko](#) e-glasila. Po uvodnem zapisu urednice, mag. Darje Zorko Mencin, in čestitki predsednika ADS, dr. Zorana Jelenca, ob novem letu številka prinaša:

- poročilo o sestanku na Ministrstvu za šolstvo in šport, Sektorju za izobraževanje odraslih, ki je spodbudilo sodelovanje združenj za izobraževanje odraslih,
- predstavitev razvojnega projekta ADS *Pravičnost v izobraževanju odraslih*,
- napoved strokovnega posveta *Izobraževanje odraslih kot področje medresorskega sodelovanja*,
- poročili z dveh odmevnih strokovnih dogodkov, *Letnega posveta o izobraževanju odraslih 2010*, ki je bil 30. novembra in 1. decembra lani v Mariboru, in konference *Terminologija na področju specialne in rehabilitacijske pedagogike in andragogike*, ki je bila 26. novembra 2010 v Ljubljani,
- razreševanje terminoloških zagat,
- zapis o izboru dobitnikov Priznanj ACS za promocijo učenja in znanja za leto 2010,
- predstavitev prenovljenih spletnih strani ADS in povabilo k soustvarjanju,
- povabilo Sekcije za kakovost pri ADS na strokovno srečanje z naslovom *Spremljanje in razvijanje kakovosti izobraževanja odraslih v podjetju PS Mercator* in pogovor s kolektivnimi članicami ADS, ki bo 18. januarja 2011,
- vabilo Evropske komisije, Direktorata za izobraževanje in kulturo na *Posvetovanje o mogočih prihodnjih ukrepih za spodbujanje in vrednotenje neformalnega in priložnostnega učenja*.



Na spletnih straneh ADS je objavljena tudi decembrska številka novic Sektorja za izobraževanje odraslih pri Ministrstvu RS za šolstvo in šport – [NoviSI09](#).

Vir: [spletna stran ADS](#)

Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Prva številka novic NoviSI v letu 2011

Na Sektorju za izobraževanje odraslih pri Ministrstvu RS za šolstvo in šport so pripravili prvo letošnjo številko [NoviSI0](#).



Sekcija za kakovost izobraževanja odraslih vabi na strokovno srečanje

V torek, 18. januarja 2011, bo ob 14. uri bo v seminarski sobi ACS, Šmartinska 134a, 2. nadstropje, strokovno srečanje, ki ga pripravlja Sekcija za kakovost izobraževanja odraslih pri Andragoškem društvu Slovenije (ADS). Tema srečanja je *Spremljanje in razvijanje kakovosti izobraževanja odraslih v podjetju PS Mercator*.

O vsebinskih poudarkih si lahko več preberete v [vabilu](#). Program je objavljen na [spletni strani ADS](#).

Izpolnjeno [prijavnico](#) pošljite do ponedeljka, 17. januarja, na naslov: Andragoško društvo Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana, ali po e-pošti: olga.varl@acs.si.

Društvo Senior vabi k vpisu v spomladanske delavnice v sezoni 2010/2011

Društvo Senior vabi k vpisu v delavnice spomladanske sezone 2010/2011. Namenjene so vzdrževanju intelektualnih sposobnosti in ohranjanju zdravja v tretjem in četrtem življenjskem obdobju.



Ponudba učnih srečanj je tudi v spomladanskem obdobju pestra. Pripravljajo delavnice angleščine (začetno in nadaljevalno učenje ter bralni krožek), nemščine (nadaljevalno učenje), italijanščine (začetno učenje), španščine in računalništva (oboje začetno in nadaljevalno učenje), nordijske hoje ter vrsto predavanj s področja varovanja zdravja, medsebojnih odnosov in komunikacije. Sestajali se bodo tudi v krožku branja knjig, ki so ga poimenovali *Knjige so zame*.

Programi temeljijo na izobraževanju, svetovanju in pomoči starejšim, preprečevanju njihove socialne izključenosti iz družbe, zmanjševanju medgeneracijskih razlik, pridobivanju novih koristnih znanj in spretnosti, krepitvi moči, osebnosti ter samozavesti posameznika. Njihove namen je, da poskušajo zadovoljiti potrebe in želje po izobraževanju in spoznavanju novih vsebin. Odpirajo medgeneracijski dialog ter ponujajo prijazno okolje za možnost vseživljenjskega učenja.

Delavnice in predavanja potekajo na sedežu društva v dopoldanskem in popoldanskem času. Urnik dejavnosti je mogoče dobiti po telefonu (T: 01 5101 357, M: 040 844 335). Vsi programi so za člane društva brezplačni.

Vpis je mogoč od 3. januarja 2011 naprej na sedežu društva, Trg komandanta Staneta 4, Ljubljana, med 8. in 12. uro ter 14. in 16. uro (do konca meseca januarja). Zainteresirani lahko pokličete ali pošljete vprašanje na e-naslov: senior.drustvo365@gmail.com.

Vir: http://www.seniorji.info/SREDISCA_DRUZENJA_Drustvo_Senior

Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Začenja se Informativa 2011



Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani bo **21. in 22. januarja 2011** vseslovenski sejem izobraževanja, štipendiranja in zaposlovanja *Informativa 2011*.

Namen brezplačne prireditve, ki jo organizirata GR Inženiring d. o. o. in Zavod Proevent, je na enem mestu ponuditi pregled vseh različnih izobraževalnih programov, ki so na voljo: od srednjih šol do visokošolskih programov, dodatnega izobraževanja in usposabljanja, jezikovnih tečajev, vseživljenjskega učenja itd. Organizatorji želijo obiskovalcem na enem mestu predstaviti še druge pomembne informacije, povezane z izobraževanjem, in sicer: kje in kako lahko pridobijo štipendijo, kako lahko uredijo bivanje v času šolanja, katera podjetja nudijo prakse in katera (prve) zaposlitve, kateri poklici obetajo, kako študirati ali se zaposliti v tujini ipd. V okviru predavanj se bo mogoče seznaniti s temami kot so: karierna in osebna rast, programi mobilnosti na področju izobraževanja in usposabljanja, diploma in magisterij v tujini, podjetništvo, Wikileaks ...

Več informacij najdete na spletni strani: <http://www.informativa.si/>.

Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Bliža se prijavni rok za akcijo Grundtvig asistenti

Akcija [Grundtvig asistenti](#) omogoča obstoječemu in bodočemu osebju, vključenemu v izobraževanje odraslih, da preživi obdobje nad 12 tednov kot Grundtvig asistent v organizaciji za izobraževanje odraslih v drugi evropski državi, ki sodeluje v programu Vseživljenjsko učenje (VŽU).



Cilji akcije so:

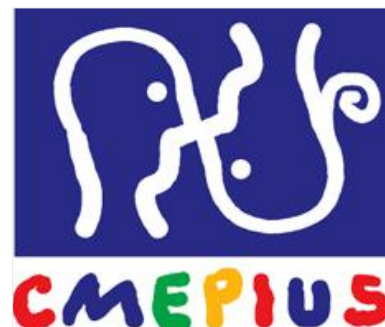
- sodelujočim ponuditi priložnost za izboljšanje razumevanja evropske dimenzije izobraževanja odraslih,
- izboljšati njihovo znanje tujih jezikov ostalih evropskih držav in njihovih sistemov izobraževanja odraslih ter
- izboljšati njihove strokovne in medkulturne kompetence.

Glede na določen profil, lahko asistent:

- prevzame pretežno pomožne vloge v gostiteljski organizaciji, pomaga pri različnih aktivnostih vodenja;
- prevzame polno odgovornost za enega ali več programov ali za določen vidik vodenja gostiteljske organizacije (takšni primeri so znani kot Strokovno asistentstvo).

Prijavo lahko odda posameznik, ki je končal vsaj dve leti študija v programu, skozi katerega se izobražuje za poklic andragoga (izobraževanje odraslih), oziroma je že zaposlen na področju izobraževanja odraslih.

Razpisno dokumentacijo, Nacionalna pravila za prijavitelje in prijavnico najdete na spletni strani [Razpis Grundtvig 2011](#).



Rok za oddajo prijav je 31. marec 2011.

Pred oddajo prijave morajo prijavitelji poiskati organizacijo gostiteljico, kjer želijo opraviti asistentski staž. To lahko storijo preko baze [Grundtvig organizacij gostiteljic](#).

Za vsa dodatna vprašanja pišite na e-naslov: maja.abramic@cmepius.si.

POSVETI, KONFERENCE

DIDACTA 2011

Stuttgart, Nemčija, 22. do 26. februar 2011

Informacije o največjem evropskem sejmu učil in učnih pripomočkov lahko dobite na spletnih straneh prireditve: <http://www.messe-stuttgart.de/didacta>. Iz Slovenije obisk organizira agencije GALILEO 3000. Več o tem boste našli na njihovi spletni strani: <http://www.galileo3000.si/kongresi-sejmi/didakta-2011>.

Adult Learning – commitments, contexts and critical perspectives

Izobraževanje odraslih - obveznosti, konteksti in kritični pogledi

Trondheim, Norveška, 11. do 13. april 2011

Podrobnejše informacije o 4. nordijski konferenci o izobraževanju odraslih (4th Nordic Conference on Adult Learning) lahko dobite pri organizatorju konference (NTNU VIDERE, Høgskoleveien 12, 7491 Trondheim, Norway, T: +47 73 59 04 41, F: +47 73 59 51 50, E: adultlearning2011@videre.ntnu.no), objavljene pa so tudi na spletni strani: http://www.ntnu.no/videre/konferanse/adult_learning/index.html.

NOVOSTI IZ KNJIŽNICE ACS

TANDEM go! [Elektronski vir] : twinning the elderly and young people as a possibility of e-learning / editors Mojca Volk, Edward Dawidowski. - El. knjiga. - Ajdovščina : Center for Adult Education, 2010. - 1 optični disk (CD-ROM) ; 12 cm

TENNANT, Mark

Psychology and adult learning / Mark Tennant. - 3rd ed. - London ; New York : Routledge, cop. 2006. - X, 166 str. ; 24 cm : preglednice

WHITE privilege and racism : perceptions and actions / Carole L. Lund, Scipio A.J. Colin, III, editors. - San Francisco : Jossey-Bass, 2010. - 100 str. ; 23 cm. - (New directions for adult and continuing education, ISSN 1052-2891 ; no. 125.)

ŽAGAR, Nada

Zbornik ob 50-letnici organiziranega izobraževanja odraslih v Beli krajini / [avtorice besedila Nada Žagar, Irena Bohte, Nada Babič Ivaniš ; prevod iz slovenščino v angleščino Petra Bezljaj ; fotografije arhiv ZIK, arhiv posameznih avtorjev prispevkov]. - Črnomelj : Zavod za izobraževanje in kulturo (ZIK), 2010 (Krasinec : Kapušin). - 184 str. : ilustr. ; 21 cm



ŽALEC, Natalija

Razvoj novih pristopov pri spolnjenju andragoških delavcev. Prikaz izsledkov fokusnih skupin [Elektronski vir] / avtorici Natalija Žalec, Neda Đorđević. - El. knjiga. - Ljubljana : Andragoški center Slovenije, 2009. Način dostopa (URL):

http://arhiv.acs.si/porocila/Prikaz_izsledkov_fokusnih_skupin.pdf

ALDRIDGE, Fiona

How adults like to learn : a NIACE briefing on learning and skills development outside the workplace : taken from the NIACE survey on adult participation in learning 2008 / Fiona Aldridge and Alan Tuckett. - Leicester : National Institute of Adult Continuing Education (NIACE), cop. 2008. - 17 str. : preglednice ; 30 cm

ALDRIDGE, Fiona

What older people learn : the whys and wherefores of older people learning / Fiona Aldridge and Alan Tuckett. - Reprinted. - Leicester : National Institute of Adult Continuing Education (NIACE), 2008, cop. 2007. - 43 str. ; 30 cm : preglednice

CURRICULUM development for adult learners in the global community. Volume II, Teaching and learning / ed. by Victor C. X. Wang. - Malabar (Florida) : Krieger, cop. 2009. - XII, 222 str. ; 23 cm : preglednice

KUMP, Sonja

Prestari za učenje? : vzorci izobraževanja in učenja starejših / Sonja Kump, Sabina Jelenc Krašovec. - 1. natis. - Ljubljana : Pedagoški inštitut : Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2010 (Dob pri Domžalah : Grafika 3000). - 180 str. : ilustr. ; 25 cm

MAYO, Marjorie

Taking part? : active learning for active citizenship, and beyond / [Marjorie Mayo and John Annette]. - National Institute of Adult Continuing Education (NIACE), cop. 2010. - Leicester. - VI, 322 str. ; 24 cm

MCNAIR, Stephen

Older people's learning : an action plan / Stephen McNair. - Leicester : National Institute of Adult Continuing Education (NIACE), cop. 2009. - 36 str. ; 30 cm. - (A NIACE policy paper)

MEĐUNARODNA konferencija Neformalno obrazovanje i informalno učenje odraslih (2009 ; Šibenik) (4)

Neformalno obrazovanje i informalno učenje odraslih : zbornik radova = Non-formal adult education and informal adult learning : book of proceedings / Međunarodna konferencija Neformalno obrazovanje i informalno učenje odraslih, Šibenik, 29.-31.3.2009 ; uredili Milan Matijević i Tihomir Žiljak. - Zagreb : Hrvatsko andragoško društvo, 2009. - 355 str. : ilustr. ; 24 cm. - Dostopno tudi na: <http://www.andragosko.hr/zbornik1.htm>

MEĐUNARODNE organizacije o obrazovanju odraslih / [urednici Ivana Puljiz, Mile Živčić. - Zagreb : Agencija za obrazovanje odraslih, 2009. - 294 str. ; 27 cm



MERRIAM, Sharan B.

The profession and practice of adult education : an introduction / Sharan B. Merriam, Ralph G. Brockett. - Updated ed. - San Francisco : Jossey-Bass, 2007, cop. 1997. - XX, 375 str. ; 23 cm. - (The Jossey-Bass higher and adult education series)

MOŽINA, Tanja, 1969-

Percepcije kakovosti, pomen omrežij in zadovoljstvo uporabnikov v izobraževanju odraslih : doktorska disertacija / Tanja Možina. - Ljubljana: [T. Možina], 2009. - 510 str. : ilustr., preglednice ; 30 cm

The PEDAGOGY of lifelong learning : understanding effective teaching and learning in diverse contexts / edited by Michael Osborne, Muir Houston, and Nuala Toman. - London ; New York : Routledge, cop. 2007. - XIII, 232 str. : preglednice, graf. prikazi ; 24 cm

POPULATION ageing and development 2009 / United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Population Division. - New York : United Nations, cop. 2009. - 1 zbiranka : preglednice, graf. prikazi ; 94 x 61 cm, zložena na 32 x 21 cm. - Dostopno tudi na: <http://www.un.org/esa/population/publications/ageing/ageing2009.htm>

ROWDEN, Robert Wayne, 1947-

Workplace learning : principles and practice / Robert W. Rowden. - Malabar (Florida) : Krieger, cop. 2007. - XIV, 146 str. : preglednice ; 24 cm. - (The professional practices in adult education and lifelong learning series)

SMITH, Malcolm P.

Money matters to me : a guide for adult learning practitioners / Malcolm P Smith ; edited by Howard Gannaway, Paul Worrall. - Leicester : National Institute of Adult Continuing Education (NIACE), cop. 2008. - 164 str. : ilustr. ; 30 cm + 1 CD-ROM

Peter Monetti (knjiznica@acs.si), ACS

Knjižnica ACS je za obiskovalce odprta

- v sredo in petek od 10. do 12. ure

- v ponedeljek in četrtek od 14. do 16. ure

Fond knjižnice je uvrščen v COBISS/OPAC kooperativni online bibliografski sistem.

Založnik: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana | Izvršna urednica: Nevenka Kocijančič (T: 01 5842 595, E: nevenka.kocijancic@acs.si) | Odgovorna urednica: mag. Zvonka Pangerc Pahernik (T: 01 5842 567, E: zvonka.pangerc@acs.si) | Drugi člani uredniškega odbora: mag. Andrej Sotošek, direktor ACS; Sonja Klemenčič, mag. Tanja Vilič Klenovšek in mag. Margerita Zgajmajster | Jezikovni pregled in računalniška postavitev: Nevenka Kocijančič | Korektorja: Peter Monetti, mag. Zvonka Pangerc Pahernik | Oblikovanje: Larisa Hercog

ISSN 1855-5942 | Številke je mogoče prebrati na: <http://www.acs.si/e-novicke>.

Izdajo glasila e-Novičke denarno omogoča Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve.

